Takk for invitasjonen!

Jeg setter pris på å få komme hit i dag.

Tradisjonene og kulturen rundt villaksen og sjøørreten i Hordaland og her i Hardanger er sterk og går langt tilbake i tid.

Dessverre er situasjonen for villaksen alvorlig i stor deler av landet– og aller verst står det trolig til her i Hardangerfjorden.

Dette er svært trist og ikke i tråd med målene Regjeringen har satt seg.

Internasjonalt ansvar

Om lag 1/3 av totalbestanden av villaksen har sine gyteområder i Norge. Vi har derfor et særskilt forvaltningsansvar for arten.

Konvensjonen om bevaring av laks i det nordlige Atlanterhav (NASCO), er den viktigste internasjonale avtalen for forvaltningen av laks i Atlanteren.

NASCOs medlemsland har blitt enige om en rekke retningslinjer, blant annet om føre-var-tilnærming i lakseforvaltningen. Denne tilnærmingen omfatter separate retningslinjer for blant annet reguleringer i fisket, forvaltning av leveområder, akvakultur, introduksjoner og utilsiktet spredning av arter.

Norge har også egne avtaler om forvaltningen av laksen i Tana, Neiden og Enningdalselva. Vi har fått på plass en avtale for Enningdalselva, og i dag er det først og fremst en ny avtale for Tana som krever vår oppmerksomhet.

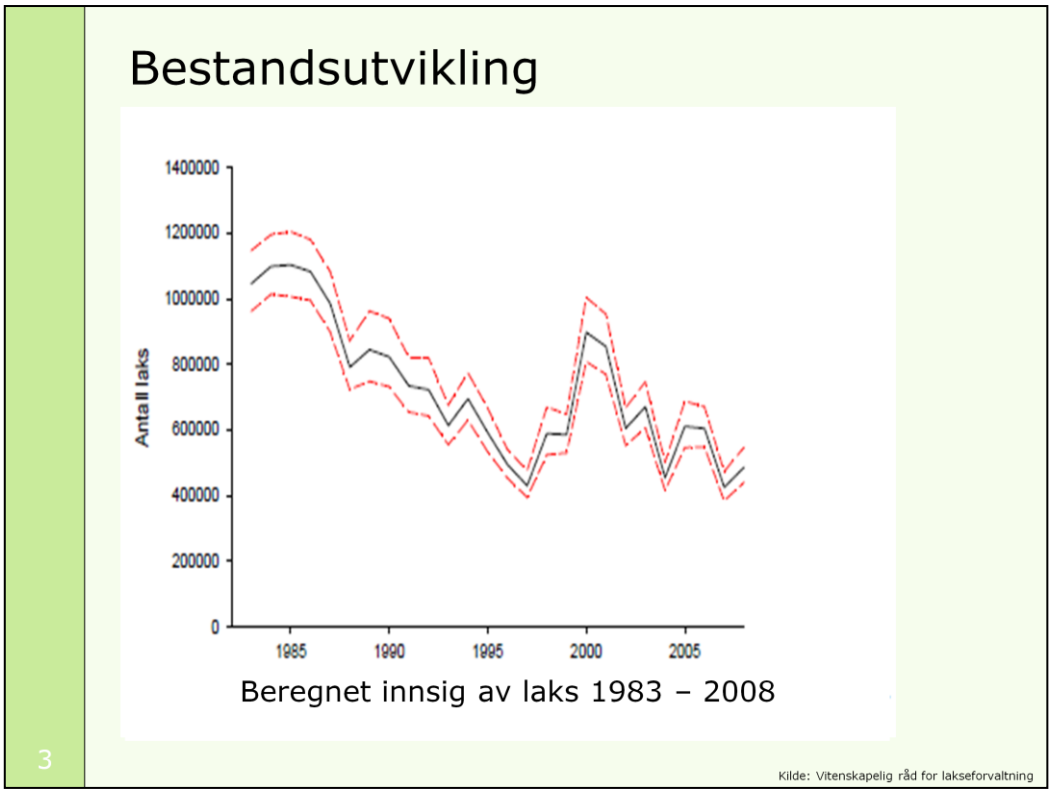

Bestandsutvikling

Siden 1960 og fram til i dag har vi registrert en omfattende nedgang av atlantisk laks.

Naturlige svingninger i takt med næringstilgang og vanntemperatur har vi alltid sett, men trenden er sterkt nedadgående og svært illevarslende.

Det årlige innsiget av villaks til Norge er i dag under 500.000 laks, mot over en million laks for 25 år siden.

Hvorfor skjer dette ?

Trusselbilde for villaksen – Bildet er grovt sett todelt:

1. Ferskvann

I ferskvann står gyro, forsuring, vannkraftutbygging og andre inngrep for de største truslene for villaksen. Grovt sett kan vi si at mangeårig innsats gjør at vi har disse trusselfaktorene under kontroll.

2. Sjøen/havet

Havbruksnæringen står samlet sett for de største truslene som vi ikke har kontroll med for villaksen i dag. Jeg er spesielt bekymret for rømmings-og luseproblematikken.

Vi ser også at høsting av villaks kan gi negative effekter, ikke minst i sjølaksefisket, der livskraftige og sårbare bestander kan landes i samme fangst.

I tillegg er det slik at endringer og naturlige variasjoner i økosystemet i havet er av stor betydning for villaksens oppvekstforhold og dermed sjøoverlevelse.

Disse påvirkningsfaktorene kan imidlertid vanskelig styres ut fra hensynet til villaksen. Overlevelsen i havet må derfor betraktes som en rammebetingelse for de ville laksebestandene.

Gyro, lakselus og rømt oppdrettsfisk er de største utfordringene, og kan hver for seg utrydde villaksen.

Lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* er en ferskvannsparasitt og en av de største truslene mot villaksen.

Parasitten ble første gang introdusert til Norge med en smolttransport fra Sverige på midten av 1970-tallet. Den har siden ført til stor dødelighet på laksefisk i 46 norske vassdrag.

Vi har nå metoder som gjør det mulig å bekjempe parasitten selv i krevende vassdrag. Senest høsten 2009 ble Ranavassdraget friskmeldt. [klikk] Dette bildet er fra friskmeldingen.

Vi skal snarest mulig iverksette behandlingen av Vefsna, hvor de naturgitte forholdene gjør behandlingen ekstra krevende.

Totalt er 16 tidligere infiserte vassdrag nå friskmeldte, og ytterligere fem er under friskmelding.

Det vil likevel være behov for omfattende bekjempelse av parasitten framover, samtidig som vi må sikre at den ikke spres til nye vassdrag.

Sur nedbør og kalking

Sur nedbør har utryddet eller redusert forekomsten av villaks i mer enn 50 elver.

[klikk] I de siste tiår er vannkvaliteten i vassdrag og kystområder betydelige forbedret. Først og fremst skyldes dette en omfattende kalkingsinnsats og reduserte utslipp fra forurensningskilder.

I de siste årene er det brukt omlag 88 millioner kroner på vassdragskalking årlig. Denne regjeringen har sørget for stabile bevilgninger og dermed forutsigbarhet i kalkingen.

Vassdragsreguleringer har i et historisk perspektiv utgjort en av de største truslene mot villaksen. De har medført at flere lokale bestander har gått tapt.

[klikk] De siste tiårene har strenge miljøkrav til vassdragsreguleringer ivaretatt hensynet til villaksen på en god måte.

I tillegg har vassdragsregulantene bidratt økonomisk til drift av genbank, kultivering og habitatforbedringer.

Nye inngrep i forbindelse med produksjon av vannkraft, skal ikke skade produksjonen av laks.

Inntil 400 vassdragskonsesjoner kan revideres og vil kunne få nye miljøvilkår. I forkant av dette, skal det lages forvaltningsplaner for alle vassdrag i Norge. Mitt utgangspunkt er at disse skal være retningsgivende for revisjonene og skal forsøkes sett i sammenheng innenfor hele vannregioner.

Jeg har store forventninger til at dette vil forbedre miljøkvaliteten i mange utbygde laksevassdrag.

[klikk] Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har på grunn av den vedvarende og alvorlige bestandsnedgangen siste 30 år, anbefalt å redusere beskatningen i over 60 % av laksebestandene.

Fisket har som følge av dette, blitt betydelige innskrenket, og det må forventes ytterligere reduksjoner i årene fremover. Her i Hardangerfjorden er dessverre bestandssituasjonen så dårlig at det ikke vil være mulig å fiske hverken villaks eller sjøørret i år.

Bildet til venstre viser lakseelva Sør-Namsen i Nord-Trøndelag. Den hvite prikken nederst til venstre i bildet, er en gammel laksehytte som man i ”gamle dager” bodde i under laksefisket med kilenot.

Akvakultur- Hardangerfjorden

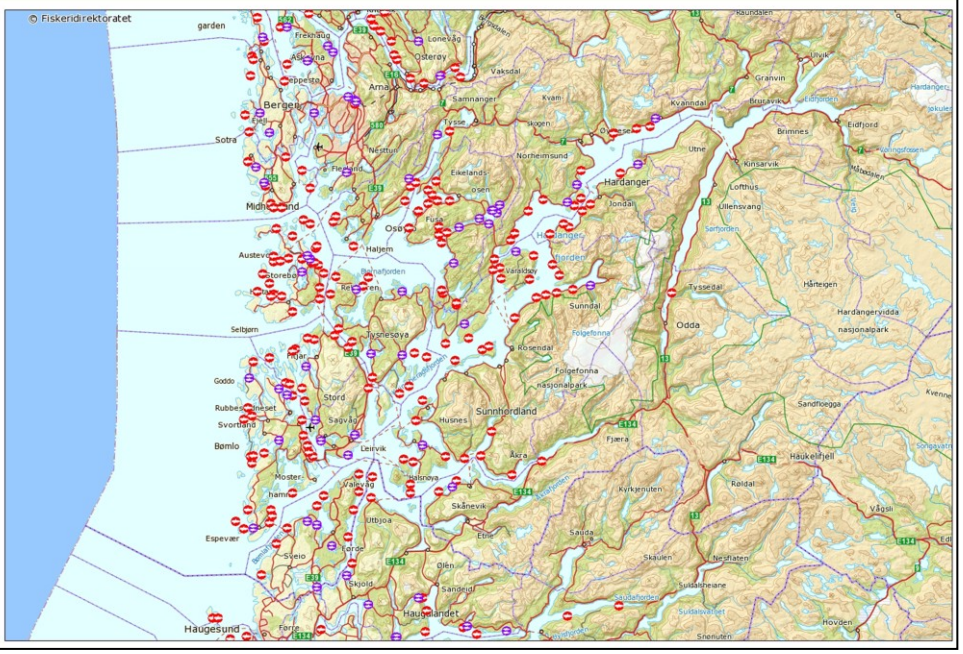

9

Dette kartet viser settefisk- og matfiskanlegg for laks og regnbueørret i Hordaland, inkludert Hardangerfjorden.

Påvirkningene fra oppdrett er, i følge Vitenskapelig råd for lakseforvaltning, de eneste eksistensielle truslene mot villaksen som ikke er under tilstrekkelig kontroll.

Rømt oppdrettsfisk og lakselus kan hver for seg utrydde villaksbestander.

Som dere vet er Hordaland et av områdene i landet med størst produksjon av oppdrettsfisk.

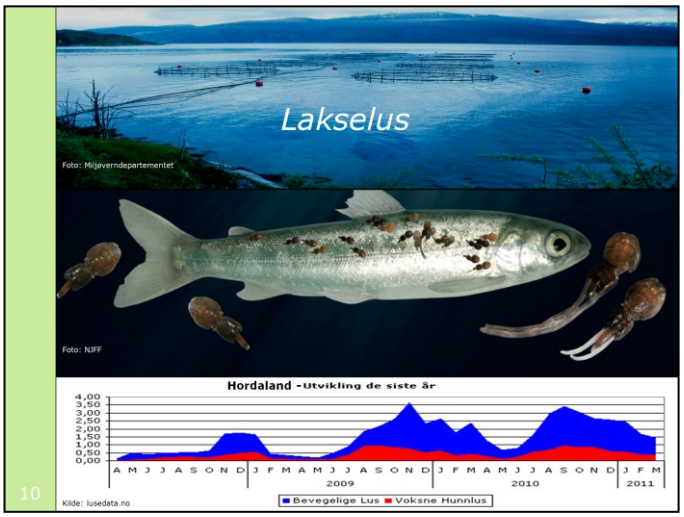

Denne figuren viser utviklingen i lakselusforekomst i Hordaland de tre siste årene (oppdatert med tall for mars 2011).

Flere oppdrettslaks i sjøen gir flere verter for lusa å formere seg på. Et økende omfang av nedsatt følsomhet og påvist resistens mot avlusningsmidler, gjør situasjonen svært alvorlig. I følge Mattilsynet er resistensproblemet betydelig og størst i Nord-Trøndelag og Sunnhordaland, samt i sørlige deler av Nordland.

Jeg er svært bekymret for villaksen som har begynt smoltutvandringene i disse dagene. Og enda verre er det for sjøørreten, som oppholder seg i kyst og fjordområdene gjennom store deler av året.

I de siste årene har vi hørt om hvor mye penger oppdrettsnæringen bruker på lusebekjempelse. For villaksen er antall kroner irrelevant. Dette handler om hvor mye lus som er i sjøen, og hva som skjer når smolten skal ut i sjøfasen. For sjøørreten hjelper det heller ikke om man lykkes med lite lus under smoltutvandringen for villaksen.

Situasjonen er lite oppløftende. De sårbare bestandene, som her i Hardanger, har dårligst forutsetninger for å tåle dette.

Rømminger

[klikk] Kartet viser innslag av rømt oppdrettslaks i utvalgte elver i Rogaland og Hordaland. Som vi ser, er det verst i Hardangerfjorden.

I mange av de elvene som er merket med rødt, er andelen rømt oppdrettslaks langt høyere enn grensen for den røde kategorien.

Store innslag av rømt oppdrettsfisk er en enorm utfordring nå - og ikke bare for framtida. I deler av landet står vi allerede midt oppi det, og det haster med å få bukt med rømmingene.

Etter beregninger fra Norsk institutt for naturforskning, står det best til i Finnmark, der 93 % av fisken fra gytingen i 2009 har villaksbakgrunn.

Hordaland skiller seg ut i negativ retning, siden andelen laks med villaksbakgrunn er beregnet til å være 28 % blant fisken som kommer tilbake etter gyting 2009.

De fleste laksebestandene i dette området er ille ute.

Om sjøørret

Det blir mye fokus på villaksen, og det er ikke rart med tanke på det helt spesielle ansvaret Norge har for å bevare arten. Samtidig har sjøørreten en tendens til å bli glemt.

Sjøørreten skal, på lik linje med villaks og annet naturmangfold, beskyttes slik at arten og dens genetiske mangfold ivaretas på lang sikt.

Sjøørreten skal forekomme i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet, skal også de økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som den er avhengige av ivaretas, jf. naturmangfoldloven §5.

Etter min vurdering, blir disse lovfestede målsettingene ikke ivaretatt i det behandlingsregimet som legges til grunn for lusebekjempelsen i dag.

[klikk] På bildet ser vi Klovasshår, som er en typisk art for næringsfattige innsjøer og rolig strømmende elver. Den er vanlig på Vestlandet, og kan dekke store arealer. De gamle grusdynene ved utløpet av Granvinsvatnet, hvor sjøørreten tidligere gravde gytegroper, er nå begrodd. Dette er trolig som følge av en betydelig reduksjon i antall gytefisk.

[klikk] Av hensyn til bestandssituasjonen for sjøørret, ble det dessverre i år nødvendig å innføre strengere reguleringer for fritidsfiske etter anadrome laksefisk i sjøen på strekningen fra og med Rogaland til og med Sør-Trøndelag. Reguleringene av fritidsfisket etter sjøørret vil først få full effekt i 2012.

Det er trist at det står så dårlig til med sjøørreten. Først og fremst for arten selv, men også for det omfattende fritidsfiske etter sjøørret langs kysten.

Sjøørretfisket er spennende og svært attraktivt for de mest ihuga sportsfiskerne, men det er også et viktig rekrutteringsfiske for barn og unge. Familieturer langs sjøen, med bålkos lek og moro, kombineres ofte med at barna for første gang får prøve seg med fiskestanga.

Sjøørreten fortjener derfor av mange årsaker, en høyere status og oppmerksomhet enn det vi ser i dag. Jeg aksepterer ikke et fotavtrykk som går på bekostning av levedyktige sjøørretstammer i deres utbredelsesområder.

Verdiskapning – villaks

Bildet til venstre viser Etneelva i Hardangerfjorden. Laksen til høyre viser Bodil som har tatt sin første laks i Altaelva i Finnmark.

Villaksen representerer betydelige verdier for samfunnet. [klikk] Lakseturistnæringen bidrar til en årlig lokal omsetning på minst 1 milliard kroner. Av dette utgjør ca 30 % kjøp av fiskerett.

Mange rettighetshavere driver også gårdsturisme og tilbyr pakkeløsninger med laksefiske, guiding, matservering og overnatting.

Ifølge en rapport fra Reiselivsbedriftenes Landsforening, i samarbeid med Norges Skogeierforbund, er det mulig å øke den samlede omsetningen av laksefiske fra 1 milliard kroner til godt over 2 milliarder kroner hvert år.

Det vil dessverre være nødvendig med store begrensninger i elvefisket også i årene fremover.

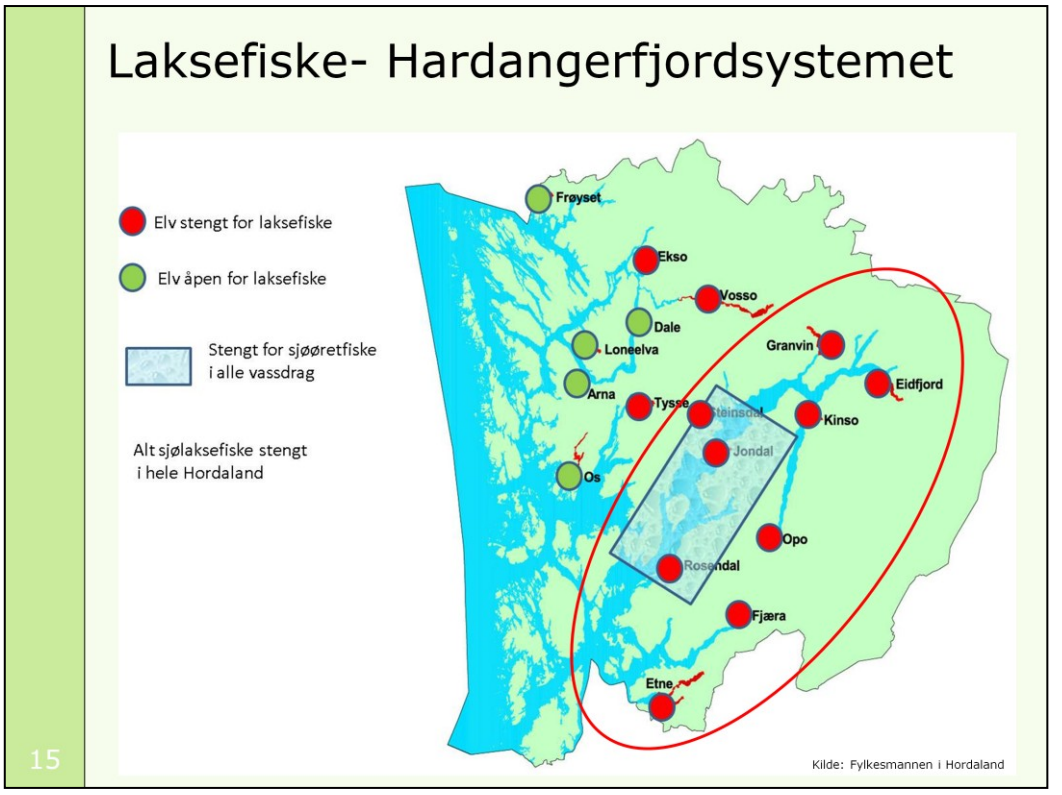

Om laksefiske i Hordaland og i Hardanger

Kartet viser bestander det er lov til å fiske på i Hordaland og i Hardanger spesielt.

Alt fiske etter villaks er stengt i både elv og sjø i Hardanger, også sjøøretfiske er stengt mange steder.

Bestandsnedgangene som har forårsaket stengningene, sammenfaller i tid med lakselusproblemet.

Mulighetene for verdiskapingen av villaksen er, som dere ser, dramatisk redusert i Hordaland.

Nasjonale laksevassdrag

Bildet viser Etneelva i Hordaland. Den er er en av flere nasjonale laksevassdrag.

Stortinget har vedtatt et eget beskyttelsesregime, som nå legges til grunn for forvaltning av vassdragene.

Det er ikke tillatt med nye tiltak i vassdragene som kan skade laksen (masseuttak, forurensning, vassdragsreguleringer m.m.)

[klikk] Innslag av rømt oppdrettsfisk i Etneelva har vært ekstremt høyt de to siste år. I 2010 var innslaget på 80 %.

Nasjonale laksefjorder – erfaringer så langt

Bildet viser utløpet av Etneelva i Etnefjorden, som er en nasjonal laksefjord.

Årlige epidemier av lakselus, sammen med rømming av oppdrettslaks, var et viktig argument for opprettelsen av ordningen med nasjonale laksefjorder i 2003 og 2007.

I en rapport fra Norsk institutt for naturforskning som omhandler overvåkingen av lakselus på villfisk i 2009, heter det at:

"Selv om forvaltningen og oppdretterne i Norge generelt har bekjempet lakselus, har produksjonen økt så mye at mer effektiv lakselusbekjempelse "spises" opp av produksjonsøkningen."

"Noen av de nasjonale laksefjordene, spesielt de store laksefjordene, ser ut til å kunne ha en positiv effekt. Dette gjelder for eksempel Trondheimsfjorden, Namsen og Sognefjorden. De minste laksefjordene, ofte bifjorder i større fjordsystem (for eksempel Isfjorden og Etnefjorden) ser ut til å ha ingen eller kun begrenset effekt."

[klikk] Gir de nasjonale laksefjordene den effekten vi ønsket oss?

Det er viktig at forvaltningen av fisk er kunnskapsbasert. Bildet viser innhenting av kunnskap om havet i forskningsprogrammet Mareano.

I 2009 fikk vi naturmangfoldloven, som er det største lovverket som er utarbeidet om norsk natur noensinne!

Kunnskapskravet er en del av lovens grunnmur. Der står det at vi trenger både vitenskapelig kunnskap og erfaringsbasert kunnskap. Kunnskapskravet gjelder ved alle offentlige beslutninger som kan berøre naturens mangfold, både ved vedtak om vern og ved vedtak etter andre lover som berører natur.

Føre-var-prinsippet er nedfelt naturmangfoldloven.

[klikk]

Ved behandling av søknad om tiltak

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet.

Av eget tiltak

Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

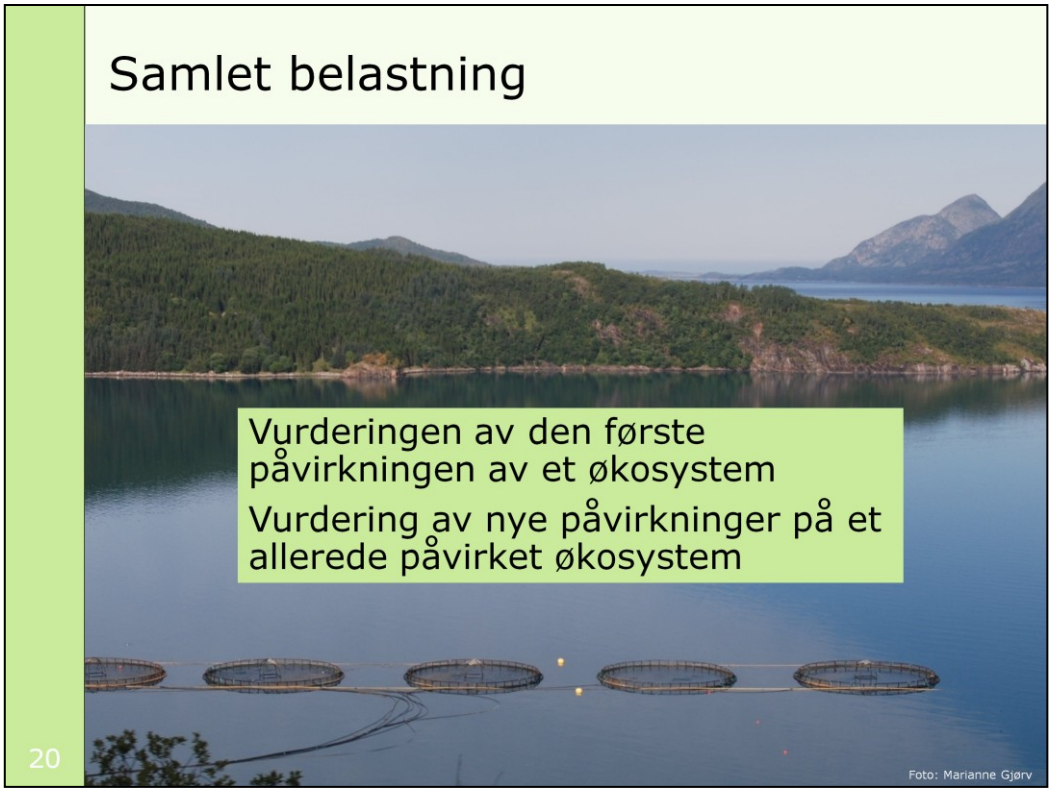

Samlet belastning og økosystemtilnærming

Prinsippet om samlet belastning for natur er også nedfelt i naturmangfoldloven. Det sier at et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

[klikk]

Vurderingen av den første påvirkningen av et økosystem

Vurdering av nye påvirkninger på et allerede påvirket økosystem.

Miljøkvalitetsnormer for villaks

Et helhetlige grep for å sikre at villaksen og dens genetiske mangfold ivaretas på lang sikt

Villaksen skal forekomme i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder (§5 i naturmangfoldloven)

De økologiske betingelsene som villaksen er avhengige av skal ivaretas

Kvalitetsnormer er et verktøy som konkretiserer hva vi mener med god tilstand for natur, i dette tilfelle villaks.

21

Som noen av dere kanskje har fått med dere, ga vi Direktoratet for naturforvaltning i fjor i oppdrag å utrede miljøkvalitetsnormer for villaks. Miljøkvalitetsnormer vil bli et viktig og helhetlige grep for villaksen.

Villaksen og dens genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt. Villaksen skal forekomme i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. De økologiske betingelsene som villaksen er avhengige av skal ivaretas.

Først og fremst vil miljøkvalitetsnormer konkretisere eksisterende målsettinger, men også bidra til et styrket kunnskapsgrunnlag og en større åpenhet rundt vurderingene villaksforvaltningen gjør.

Om oppdrag til Direktoratet for naturforvaltning

Utrede og anbefale kvalitetsnormer for økologisk tilstand for atlantisk villaks som kan hjemles i naturmangfoldloven § 13.

Måleparametere og en naturfaglig vurdering av grenseverdier for akseptabel økologisk tilstand skal framgå.

Vi har nå mottatt direktoratets anbefalinger. Disse er basert på Norges, og trolig noen av verdens beste villaksforskeres, vurderinger.

Villaksen er en av artene i norsk natur vi vet mest om.

Selvsagt finnes det kunnskapshull og forbedringsområder, men kunnskapen som er lagt til grunn i dette arbeidet, er svært omfattende og mer enn god nok til å omsettes til praktisk forvaltning.

Direktoratets anbefalning
– *"Samlet kvalitetsnorm"*

Genetisk integritet \ Gytebestandsmål og beskatning	Svært Dårlig	Dårlig	Moderat	God	Svært god
Svært Dårlig					
Dårlig					
Moderat					
God					
Svært god					

Direktoratet anbefaler som forvaltningsmål at den samlede kvaliteten til en villaksbestand skal være minimum *God*, jf også vannforskriften.

-Gytebestandsmål og beskatning/høsting
-Genetisk integritet

Den dårligste av de to vurderingene er styrende

Om normen ikke nås må årsakene klarlegges. DN har også gitt anbefalinger for dette.

23

Hovedgrepet i anbefalningen fra Direktoratet for naturforvaltning, er at det anbefales en samlet kvalitetsnorm bestående av to delnormer;

gytebestandsmål og beskatning, og

genetisk integritet.

Summen av dette gir en forenklet, men sammenfattet beskrivelse av kvaliteten til en laksebestand.

Kvalitetsnormen ivaretar de bevaringsmessige målsettingene, men tar også opp målene om høsting, jf. *Villaksproposisjonen.*

Direktoratets anbefalning
–*"Gytebestandsmål og beskatning"*

Delnormen finnes ved å kombinere oppnåelse av gytebestandsmål og beskatningsnivå i forhold til "normal beskatning/ høsting"

Beskatningsnivå i % av normalt		Oppnåelse av gytebestandsmål i %				
		Svært dårlig	Dårlig	Moderat	God	Svært god
		< 50	50-69	70-79	80-90	> 90
Normalt	> 90					
Redusert	80-89					
Lavt	60-79					
Svært lavt	< 60					

Direktoratet anbefaler som forvaltningsmål at den samlede kvaliteten til en villaksbestand skal være minimum *God*, jf også vannforskriften.

Gytebestandsmålet kan nås ved å fiske stadig mindre

Kvaliteten i en laksebestand, må derfor også vurderes ut fra beskatning/høsting

24

Figuren viser hvordan delnormen "Gytebestandsmål og beskatning" utledes.

Delnormen avhenger både av:

- Rekrutteringen til en bestand ut fra det naturlige potensialet; gytebestandsmålet.

- Hvor mye det kan høstes av bestanden ut fra det som beregnes som et normalt høstingsnivå (ekspertvurdering).

Om bestanden ikke tåler "normalt beskatningsnivå/ høstingsnivå" , tyder det på andre årsaker enn naturlig sjøoverlevelse og beskatning som påvirker bestanden.

Med "normalt beskatningsnivå" ett gitt år, menes det beskatningsnivået bestanden skal kunne tåle, på bakgrunn av naturlig sjøoverlevelse, samtidig som bestanden når gytebestandsmålet.

Direktoratets anbefaling –*"Genetisk integritet"*

Delnorm genetisk integritet består av tre hovedelementer:

Innslag av rømt oppdrettslaks

Artshybridisering

Seleksjon

Dersom én av disse elementene tilsier at delnormen ikke er oppnådd, gjelder dette for hele delnormen genetisk integritet

Miljøverndepartementet vil vurdere direktoratets anbefalinger grundig

25

Den andre delnormen sier noe om den "genetiske kvaliteten" til en bestand. En bestand har ikke god kvalitet selv om målene om både høsting og gyting nås, dersom den ikke samtidig har en god genetisk kvalitet - for eksempel dersom villaksen er erstattet av oppdrettslaks.

Direktoratet for naturforvaltnings anbefaling er "genetisk integritet", som består av

- innslag av rømt oppdrettslaks
- artshybridisering (laks vs. ørret)
- seleksjon (fiske, fysiske inngrep etc.)

Dersom én av disse elementene tilsier at delnormen ikke er oppnådd, gjelder dette for hele delnormen genetisk integritet.

[Klikk] Miljøverndepartementet vil vurdere direktoratets anbefalinger grundig.

Bilde viser utløpet av Enningdalselva Halden (nasjonalt laksevassdrag).

Oppfølging av direktoratets anbefalninger

Kvalitetsnormer blir et viktig verktøy for miljøforvaltningen

Jeg vil ta et initiativ til å forankre dette verktøyet hos berørte sektorer

Kvalitetsnormen for villaks skal forankres i Naturmangfoldlovens § 13

26

Oppfølging av Direktoratet for naturforvaltnings anbefalninger:

- Kvalitetsnormer blir et viktig verktøy for miljøforvaltningen.

- Jeg vil ta et initiativ til å forankre dette verktøyet hos berørte sektorer.

- Mitt mål er at kvalitetsnormen for villaks skal forankres i Naturmangfoldlovens § 13.

Selv om det er alt for tidlig å forutsi hva det endelige resultatet blir, mener jeg at kvalitetsnormen vil kunne bli et viktig og helhetlig grep for villaksen.

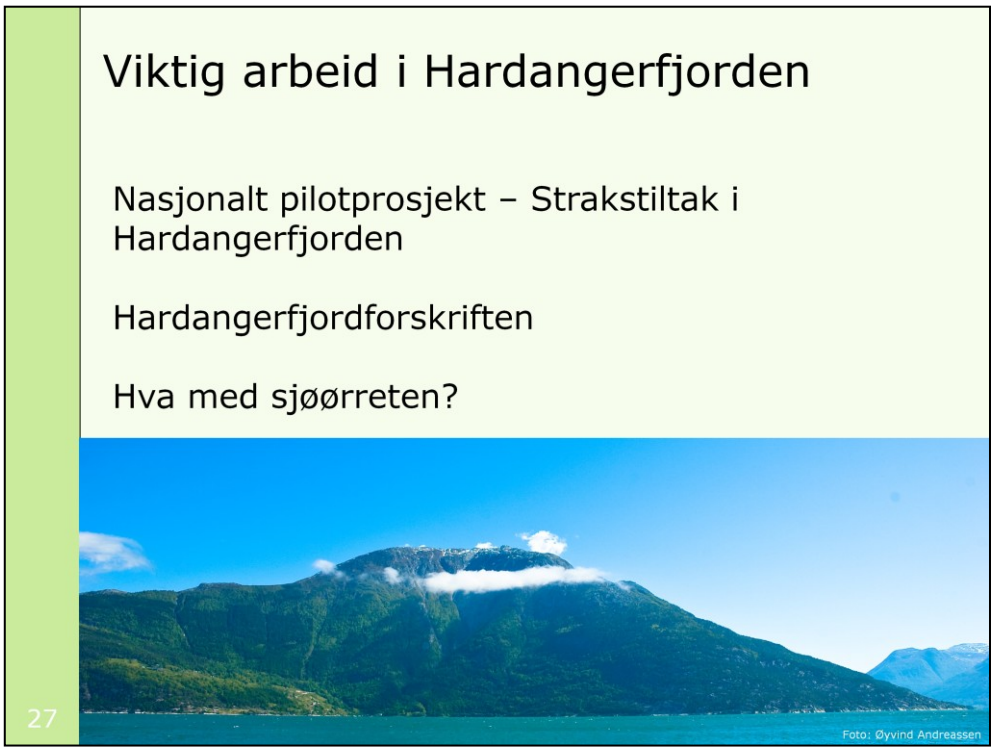

Bildet viser Utne i Hardangerfjorden.

Viktig arbeid i Hardangerfjorden.

Nasjonalt pilotprosjekt – Strakstiltak i Hardangerfjorden

Prosjektet skal gjennomføre strakstiltak for å bedre levevilkårene for sjøørret og vill laks i Hardangerfjordbassenget. Forvaltning, næring og villfiskinteressene deltar.

Hardangerfjordforskriften

Utkast til forskrift har vært på høring og ligger nå tilbehandling hos Fiskeri- og kystdepartementet.

Sjøørreten

Det er ikke godt nok at villaksen klarer å vandre ut i en kort periode med lite lus. Sjøørreten må ha bærekraftige nivåer av lakselus året rundt.

[klikk] Jeg mener at vi i all hovedsak har kontroll med de tradisjonelle utfordringene mot villaksen, som vassdragsreguleringer, sur nedbør, *Gyrodactylus salaris*, samt overbeskatning i fisket. Disse tiltakene må videreføres.

I tillegg har jeg store forventninger til at revisjon av vannkraftkonsesjonene vil føre til bedre miljøkvalitet i mange utbygde laksevassdrag. Det er samtidig slik at vi står midt oppe i en stor klimadebatt, med krevende diskusjoner og avveininger mellom produksjon av fornybar energi og hensynet til naturmangfoldet. Vi må vokte oss mot å ødelegge mer vassdragsnatur for å produsere litt mer strøm til en litt billigere penge.

Vi har imidlertid ikke kontroll med påvirkningene fra oppdrett. Det er nødvendig at vi nå tar en grundig verdidebatt om framtiden til norsk oppdrettsnæring og miljøpåvirkningene den er ansvarlig for. Økt produksjon av oppdrettsfisk øker presset på naturmangfoldet.

Jeg har ingen intensjon om å "ta" oppdrettsnæringen, men i dag ser jeg en næring som produserer langt utover naturens bæreevne.

Er vi nå i den situasjonen at vi må spørre oss om vi skal ofre villaksen for å opprettholde en ikke bærekraftig oppdrettsnæring? Svaret er enkelt - det kan vi ikke - og det har heller ikke lov til etter naturmangfoldloven. Dette må også ses i lys av at Norge har et særskilt internasjonalt ansvar for den nordatlantiske villaksen.

Et eksempel på et tiltak for å redde villaksen, er en redningsaksjon for å få den opprinnelige Vossolaksen tilbake i elva Vosso. Vossolaksen er utryddet i naturen, men er sikret i en genbank.

[klikk] I går kveld besøkte jeg Vossoelva og fikk være med å sette ut rogn og yngel (parr) fra genbanken. Vossolaksen er kjent som en av verdens mest storvokste laksestammer og er en unik ressurs både i nasjonal og i internasjonal sammenheng.

De tiltak som er satt i verk, med utsetting av rogn og yngel fra genbanken, er midlertidige tiltak som en ikke kan fortsette med over lang tid. Om Vossolaksen skal overleve, er det avgjørende at de viktigste truslene, som for eksempel lakselus og rømt laks, fjernes.

Skjebnetid

[klikk] Det er en skjebnetid for villaksen. Det haster å ta i bruk mer effektive virkemidler.

Det er viktig at alle står på for å få fram kunnskap, og skape forståelse for gjennomføring av nødvendige tiltak!

Takk for meg!